

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2007

ÚSTAV PRO EKOPOLITIKU, O.P.S.



Ústav pro ekopolitiku, o.p.s. je česká nestátní nezisková organizace, která od roku 1992 prosazuje udržitelný rozvoj a politiky pro zlepšení životního prostředí v ČR i na mezinárodní úrovni.

Činí tak prostřednictvím projektů zaměřených na utváření a ovlivňování politik a dokumentů celostátního významu, spoluprací s veřejnou správou a představováním nových témat v ČR v oblasti udržitelného rozvoje.

Hlavními programovými oblastmi ÚEP jsou: udržitelný rozvoj na místní a regionální úrovni, územní rozvoj, příroda a krajina, udržitelná doprava, udržitelný cestovní ruch a právo životního prostředí.

Ústav pro ekopolitiku je registrovaný jako obecně prospěšná společnost. Je členem European Environmental Bureau (EEB) a ANPED – The Northern Alliance for Sustainability.

Slovo ředitele

V průběhu roku 2007 pokračovala realizace opatření zaměřených na ekonomickou a personální stabilizaci Ústavu pro ekopolitiku, o. p. s. (ÚEP). V nových projektech jsme navázali na patnáctiletou tradici odborné nestátní neziskové organizace typu „think-tank“, což spočívalo v rozšíření okruhů našeho zaměření o dosud neřešená, atraktivní témata a aktuální problémy (např. územní plánování jako nástroj k odstraňování disparit v území, benchmarking venkova a management mikroregionů, propojení územního a dopravního plánování, ochrana součástí světového kulturního a přírodního dědictví, aj.). Přitom jsme navázali spolupráci s dalšími partnery z řad českých vysokých, středních i základních škol, odborných institucí i nestátních neziskových organizací.

Zároveň jsme pokračovali v aktivitách a projektech zaměřených na tradiční zájmové oblasti ÚEP, kterými jsou prosazování principů udržitelného rozvoje v praxi na úrovni státu, krajů i obcí a měst, environmentální právo Evropských společenství, včetně jeho transpozice do právní úpravy České republiky, strategické plánování za přímé účasti veřejnosti, udržitelné využívání území a krajiny (revitalizace, rekultivace, management), environmentálně šetrné formy turismu a environmentální vzdělávání, výchova a osvěta.

Také v příštích letech se Ústav pro ekopolitiku, o. p. s. hodlá zabývat aplikovaným výzkumem v oblasti životního prostředí a jeho ochrany, včetně popularizace jeho výsledků. Rovněž bude i nadále spolupracovat s orgány státní správy i s kraji, městy a obcemi při hledání cest k udržitelnému rozvoji, podporovat rozvoj občanské společnosti vytvářením podmínek pro přímou účast veřejnosti v rozhodovacích procesech a zvyšovat informovanost občanů o problematice ochrany životního prostředí a udržitelnosti prostřednictvím environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty.

Tomáš Gremlica, ředitel Ústavu pro ekopolitiku, o.p.s.

1. Města obce regiony

Programová oblast řeší témata strategického plánování, zapojování veřejnosti a posilování komunit, místní Agendy a místních Akcí 21, indikátory udržitelného rozvoje a ekologickou stopu.

Rozvoj kvalifikace v oblasti udržitelného rozvoje v Ústeckém kraji

Cílem projektu je podpořit Ústecký kraj při směřování k udržitelnému rozvoji, zvyšovat kvalifikaci pracovníků veřejné správy, vzdělávacích a informačních institucí a nestátních neziskových organizací Ústeckého kraje v oblasti nástrojů strategického plánování a vyhodnocování udržitelného rozvoje, zapojit obyvatele pěti vybraných měst do rozhodování a zlepšovat jejich možnosti ovlivňovat rozvoj kraje. V Bílině, Litoměřicích, Krásné Lípě, Roudnici nad Labem a Rumburku proběhly v roce 2007 veřejné ankety k výběru problémů, které občané hodnotí jako nejpalčivější. Těmi se ukázala být témata kriminality, bezpečnosti, dopravy a soužití národností. Ve městech jsme pomohli ustavit tzv. místní akční týmy (složené zejména z odborníků a angažované veřejnosti), které mají realizovat přímé akce a dospět za významné podpory měst k řešení těchto problémů.



Součástí projektu je sledování indikátorů místního udržitelného rozvoje v partnerských městech, která započala výběr a sledování několika základních indikátorů ze sady ECI/TIMUR. Nejpopulárnějšími byly Cesty dětí do a ze školy a Spokojenost obyvatel s místním společenstvím.

V roce 2007 bylo realizováno 5 samostatných školení, zaměřených na financování projektů z fondů EU, ekologickou stopu a ekologický audit škol, roli nevládních organizací při dosahování udržitelného rozvoje, využití geografických informačních systémů (GIS) nejen pro sledování indikátorů udržitelného rozvoje. 4 koordinátoři místních akčních týmů měli možnost bezplatně se zúčastnit rekvalifikačního kurzu „FUNDRAISER – financování projektů zaměřených na rozvoj obcí/regionů v rámci udržitelnosti“ akreditovaného MŠMT, který ÚEP uspořádal v Ústeckém kraji pro zájemce z řad obcí i firem. Tento kurz nebyl součástí projektu.

V rámci projektu vychází elektronický čtvrtletník Ústecko – živý region, který shrnuje základní výstupy projektu a komentuje jevy související s projektem a cílovými skupinami.

Výstupy, čtvrtletník i výsledky měření indikátorů lze nalézt na webových stránkách www.ekopolitika.cz, případně na <http://www.timur.cz>.

Realizace	Mgr. Josef Novák (ÚEP), PHDr. Leona Kupčíková (ÚEP), Mgr. Barbora Šafářová (ÚEP), Mgr. Tomáš Gremlica (ÚEP)
Role ÚEP	Hlavní koordinátor a příjemce dotace
Partneři projektu	Týmová iniciativa pro místní udržitelný rozvoj, Krajský úřad Ústeckého kraje, Asociace neziskových organizací Ústeckého kraje, Město Bílina, Město Roudnice nad Labem, Město Litoměřice, ZO ČSOP Tilia Krásná Lípa, Město Krásná Lípa, Město Rumburk
Trvání	2006 - 2008
Financováno	Evropský sociální fond a státní rozpočet ČR, vlastní prostředky ÚEP

Strategie udržitelného rozvoje statutárního města Kladna

Město Kladno, které dlouhodobě prosazuje udržitelný rozvoj a podporuje občany k účasti v rozhodovacích procesech, rozšířilo dlouhodobou spolupráci s ÚEP o záměr zpracovat Strategii udržitelného rozvoje statutárního města Kladna (SUR Kladna). Ta patří v ČR mezi první koncepce tohoto druhu určené pro místní úroveň.



V roce 2007 ÚEP provedl návazně na veřejné kulaté stoly kvalitativní sociologický průzkum zaměřený na skupiny významně ovlivňující udržitelnost rozvoje města (stakeholder groups), zpracoval s partnery a zástupci města analýzu stavu a trendů v oblastech potenciálu lidských zdrojů, bytového fondu, ekonomiky a trhu práce, vybavení města dopravní, technickou a sociální infrastrukturou, stavu životního prostředí a dalších. Soubor strategických cílů a odpovídající indikátory plnění byly představeny občanům aktivním v Pracovní skupině pro Místní Agendu 21 a následně byly projednány a upraveny výborem pro rozvoj města. Strategii schválilo zastupitelstvo města v prosinci 2007.

Realizace	Mgr. Tomáš Gremlica (ÚEP), Mgr. Josef Novák (ÚEP), Mgr. Barbora Šafářová (ÚEP), RNDr. Štěpán Hřebík (EnviConsult, s. r. o.), RNDr. Viktor Třebický, PhD. (EnviConsult, s. r. o.)
Partneři projektu	Statutární město Kladno, EnviConsult, s. r. o. - dodavatel
Trvání	2006 - 2008
Financováno	Statutární město Kladno, Středočeský kraj

Strategický plán udržitelného rozvoje obce Ptení

Projekt zpracovával Strategii udržitelného rozvoje (SUR) obce Ptení za přímé účasti veřejnosti, ve spolupráci se zástupci samosprávy a místních podniků. V roce 2007 se ÚEP zúčastňoval jednání samosprávy a pomáhal zlepšovat komunikaci s občany i se zástupci místních podniků. V Ptení provedl sociologický průzkum a zpracoval analýzu stavu a trendů. Dále shromáždil podklady k zásadním rozvojovým záměrům, kterými jsou výstavba kanalizace, čistírny a výstavba silničního obchvatu, jež omezí průjezd nákladních automobilů obytnými zónami.

Na základě SWOT analýzy byly zformulovány i návrhy strategických cílů a opatření, které umožní odstranění největších překážek dlouhodobě udržitelného rozvoje obce. Zastupitelé i občané všech tří částí obce (Ptení, Ptenický Dvůrek a Holubice) byli na veřejných zasedáních informováni o výsledcích analýz i srovnání parametrů charakterizujících udržitelnost a kvalitu života s okolními municipalitami obdobné velikosti.

Realizace	Mgr. Tomáš Gremlica (ÚEP), PhDr. Leona Kupčíková (ÚEP), Mgr. Josef Novák (ÚEP)
Partneři projektu	Obec Ptení, Javořice, a. s.
Trvání	2006 - 2008
Financováno	Obec Ptení

Benchmarking venkova - Zkvalitňování managementu mikroregionů jako nástroje pro řešení regionálních disparit WD-29-07-1

Mikroregiony jsou svazky obcí a ostatních subjektů, které formou dobrovolné spolupráce převážně ve venkovském prostoru řeší společné rozvojové problémy pro získání různých ekonomických a politických výhod. V současnosti působí v ČR cca 500 mikroregionů a 150 místních akčních skupin, které jsou novým typem mikroregionů vzniklých z podnětu programů LEADER.

Cílem tohoto výzkumu je zkvalitňování a profesionalizace vybraných typů managementu rozvoje mikroregionů. Benchmarkingem by měl vzniknout vhodný nástroj pro hodnocení regionálního rozvoje (softwarová aplikace). V roce 2007 jsme uskutečnili dvě dílčí aktivity projektu – 1) Výzkum a analýzu typologie managementu v mikroregionech a MAS (dotazníkové šetření)

ve třech regionech NUTS II a 2) Analýzu nástrojů pro hodnocení mikroregionů a rozvoje. Cílem šetření bylo získat informace pro nalezení typologie managementu rozvoje v mikroregionech a MAS a zajištění základních údajů o fungování těchto mikroregionů a místních akčních skupin z hlediska jejich strategického plánování, přípravy projektů, financování a vyhodnocování činností. Výstupy budou zpracovány pro publikaci vydanou v roce 2008.

Podrobné výsledky výzkumu a další relevantní informace jsou k dispozici na www.cpkp.cz/projekty-benchmarkingvenkova

Realizace	Mgr. Ivo Škrabal (Centrum pro komunitní práci střední Morava – příjemce), Mgr. Barbora Šafářová (ÚEP), Mgr. Josef Novák (ÚEP), Mgr. Ondřej Marek (Centrum pro komunitní práci střední Čechy), Ing. Svatava Nunvářová (Masarykova Univerzita Brno), Ing. Michal Reiner (Centrum pro komunitní práci střední Morava)
Role ÚEP	Spolupříjemce dotace
Příjemce dotace	Centrum pro komunitní práci Střední Morava
Trvání	2006 - 2008
Financováno	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, program WD Výzkum pro řešení regionálních disparit

Zapojení veřejnosti do naplňování Karpatské úmluvy a ochrany přírodního a kulturního dědictví Karpat

ÚEP v roce 2007 pokračoval v úzké spolupráci s Ministerstvem životního prostředí a Regionálním environmentálním centrem ČR v aktivitách k mezinárodní Úmluvě o ochraně a udržitelném rozvoji Karpat (tzv. Karpatské úmluvě) a zapojení veřejnosti do jejího naplňování. V ČR jsme uspořádali dvě setkání stakeholderů konvence (místní správy, nevládní organizace, odborné instituce a veřejnost) a založili jsme pracovní skupinu odborníků zabývajících se tématem kulturního a přírodního dědictví v regionu Karpat. Cílem skupiny bylo zmapovat současný stav Karpatského dědictví v ČR a jeho ochrany, a navrhnout kritéria pro vytvářený seznam dědictví a možnosti pro jeho využití.

Ve spolupráci s partnery z měst, informačních a kulturních institucí činných na území Karpat v ČR a nevládních organizací jsme zpracovali putovní výstavu Tajemné Karpaty, která na čtyřech panelech představuje ukázky tradic, umění a řemesel, folklóru, historie a bohatosti života v Karpatech a jeho úzké spojení s přírodou. Vernisáž proběhla v říjnu ve Slováckém muzeu v Uher-



ském Hradišti, do konce roku byla výstava prezentována na Krajském úřadě Zlínského kraje.

ÚEP je členem Pracovní skupiny pro Karpatskou úmluvu při ANPED, účastní se mezinárodních setkání pod Karpatskou úmluvou a angažuje se v mezinárodní Pracovní skupině pro kulturní dědictví při Karpatské úmluvě.

Realizace	Mgr. Barbora Šafařová
Partneři projektu	Mgr. Jana Vavřinová (Ministerstvo životního prostředí ČR), Ing. Tomáš Kažmierski (REC ČR), Mgr. Iva Dyková (REC ČR), Mgr. Jana Urbančíková (VIS Bílé Karpaty)
Trvání	2006 - 2007
Financováno	Ministerstvo životního prostředí ČR

Uspořádání výstavy o ekologické stopě ve školách Ústeckého kraje

Ekologická stopa je vědecký a popularizační nástroj, který umí spotřebu zdrojů a produkci odpadů vyjádřit jedním číslem vyjadřujícím plochu země potřebnou k vyprodukování těchto zdrojů a zneškodnění odpadů. Koncept ekologické stopy jsme využili pro projekt ke zvýšení povědomí odborné i laické veřejnosti o udržitelném rozvoji a spotřebě ve vybraných městech Ústeckého kraje.

Byla zpracována putovní výstava „Ekologická stopa – Unese Země Vaše kroky?“, která je určena široké veřejnosti a zejména studentům středních škol a žákům druhého stupně základních škol. Během roku 2007 byla výstava



představena na SPŠ v Ústí nad Labem, ZŠ Okružní v Mostě a na Gymnáziu v Teplicích. Výstavou provádí proškolení průvodci ze škol, kde byla výstava umístěna.

Vydaná publikace Ekologická stopa je doprovodným textem k výstavě, ale je srozumitelná i samostatně. Je určena široké veřejnosti, studentům a pedagogům. Příručku je možné objednat u realizátora projektu nebo stáhnout v elektronické verzi na webových stránkách projektu www.ekostopa.cz. Stránky se postupně stávají platformou a zdrojem informací pro všechny, které téma ekologické stopy zajímá. Je na nich umístěn automatický on-line kalkulačtor ekologické stopy školy a ekologické stopy města.

Realizace	Josef Novák (ÚEP), Mgr. Eva Rázgová
Partneři projektu	Josefina Šimková (výtvarnice), RNDr. Viktor Třebický, Ph.D. (TIMUR o.s.)
Trvání	2007 - 2008
Financováno	Grantem z Islandu, Lichtenštejska a Norska v rámci Finančního mechanismu EHP a Norského finančního mechanismu prostřednictvím Nadace rozvoje občanské společnosti.

Monitorování a hodnocení vazeb mezi životním prostředím, ekonomikou a společností prostřednictvím Situační zprávy VaV-SP/4i2/210/07

Projekt podporuje naplňování Strategie udržitelného rozvoje ČR a rozšiřuje a zpřístupňuje informace z oblasti ochrany životního prostředí. Má za cíl navrhnout indikátory vhodné pro průběžné monitorování a hodnocení vazeb mezi životním prostředím, ekonomikou a společností. Navržené indikátory by měly pomoci veřejné správě v rozhodovacích procesech, ale měly by sloužit i široké veřejnosti, která se zajímá o společenské dění, vývojové trendy i konkrétní témata související např. se stavem životního prostředí nebo zahraniční rozvojovou pomocí ČR.

ÚEP řešil dílčí úkol projektu zaměřený na indikátory v podmínkách měst ČR. Úkolem bylo navrhnout indikátorový rámec pro místní a regionální úroveň, který vychází z již používaných sad, a doplnit jej tak, aby vytvořené indikátory vypovídaly o stejné problematice jako indikátory ze situační zprávy (na celostátní úrovni).

Realizace	Centrum pro otázky životního prostředí University Karlovy
Partneři projektu	Josef Novák (ÚEP), Týmová iniciativa pro místní udržitelný rozvoj
Role ÚEP:	subdodavatel
Trvání	2007 - 2009
Financováno	Ministerstvo životního prostředí ČR

2. ÚZEMNÍ ROZVOJ

Programová oblast ÚEP je zaměřená na témata brownfields, neregulovaný růst měst (suburbanizace) a územní plánování.

Koncepce územního plánování a disparity v územním rozvoji (výzkumný projekt WD-07-07-04)

Cílem projektu je vytvořit „balíček“ nástrojů, které by umožnily posuzovat územní plány z hlediska jejich trvalosti (nutnosti rychlých změn, reálného provedení v území apod.) a vlivů na krajinu. Projekt navazuje na předešlý výzkum (Aplikace principů udržitelného rozvoje v územním plánování) a jeho výsledky by měly být přímo uplatnitelné v praxi.

Prvním dílčím úkolem bylo vyhodnotit vývoj na podkladě dat sesbíraných z územních plánů vybraných pilotních území (hl. m. Praha, Brno, ORP Tábor, ORP Říčany a Šumava). Navazující fáze by měla poté pojmenovat typické symptomy disparitního územního rozvoje. Návrh projektu původně počítal s využitím dat z územně analytických podkladů, ale vzhledem k tomu, že ty zatím nejsou kompletní, projektový tým data získával přímo z územních plánů a převáděl do prostředí GIS.

Realizace	České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury, Prof. Ing. arch. Karel Maier, CSc. (odpovědný řešitel)
Partneři projektu	Ústav pro ekopolitiku, o.p.s, Mgr. Alena Dodoková (spoluřešitel)
Příjemce dotace:	České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury
Role ÚEP:	Spolupříjemce dotace
Trvání	2007 - 2011
Financováno	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, program WD Výzkum pro řešení regionálních disparit

3. PŘÍRODA A KRAJINA

Projekty ÚEP v této programové oblasti jsou zaměřené na revitalizaci říčních systémů a nepřírodní biotopy.

Osvěta pracovníků veřejné správy v oblasti protipovodňové prevence a ochrany v Praze

Projekt měl zprostředkovat nové osvětové a vzdělávací nástroje subjektům činným v oblasti ochrany před povodněmi – zejména veřejné správě a institucím realizujícím program státní ekologické výchovy a osvěty. Klíčovými aktivitami byly semináře, exkurze a zpracování vzdělávací publikace.

Publikace „Ochrana před povodněmi v urbanizovaných územích“ informuje o problematice povodní, protipovodňové ochraně a způsobech nakládání s dešťovou vodou v zastavěných částech měst. Kniha, z níž některé informace byly převzaty ze vzdělávacích materiálů německých úřadů, shrnuje dosavadní poznatky a zahraniční zkušenosti související s problematikou povodní a předcházení povodňovým škodám. Prioritně se zaměřuje na území Prahy,



řadu uvedených poznatků lze však využít pro urbanizovaná území obecně. Na jejím vytvoření se podíleli pracovníci Magistrátu hl. m. Prahy, Lesů hlavního města Prahy, ČVUT v Praze a VŠE v Praze.

Vzdělávací seminář s mezinárodní účastí „Protipovodňová opatření a revitalizace vodních toků v urbanizovaných oblastech – Příklady dobré praxe z Německa“ prezentoval zejména zkušenosti našich bavorských sousedů. Druhý seminář „Ochrana před povodněmi v urbanizovaných územích“ se konal na závěr projektu a soustředil se na nový přístup k vodním tokům v českých podmínkách. Na podzim 2007 byla zorganizována úspěšná exkurze do Bavorska „Protipovodňová opatření a revitalizace vodních toků v urbanizovaných oblastech“.

Realizace	Michaela Valentová (ÚEP)
Hlavní koordinátor	Institut pro strukturální politiku, o.p.s.
Role ÚEP:	Partner projektu
Trvání	2006 - 2007
Financováno	Evropský sociální fond, Magistrát hlavního města Prahy – Program JPD3

Rekultivace a management nepřírodních biotopů v České republice SP/2d1/141/07

Pětiletý výzkumný projekt realizovaný v rámci Resortního programu výzkumu v působnosti MŽP ČR se zabývá nepřírodními biotopy, tj. územím významně narušeným lidskou činností, především těžbou nerostných surovin, stavebními aktivitami, ukládáním vedlejších produktů energetického průmyslu



atd. Jeho náplní jsou terénní biologické a ekologické průzkumy nepřírodních biotopů v ČR, zhodnocení jejich kvality a významu pro ochranu biologické rozmanitosti v kulturní krajině, srovnávací analýza vlivu klasických technických způsobů a environmentálně šetrných způsobů rekultivací a zpracování metodiky pro environmentálně šetrné rekultivace.

V roce 2007 se ÚEP ve spolupráci s externími experty věnoval podrobným rešerším, zpracováním metodik průzkumů a výběru lokalit. Z celkového počtu cca 140 vytipovaných lokalit bylo vybráno 82 lokalit podle příbuzných geologických parametrů a způsobu vzniku: kamenolomy, odvaly a haldy po těžbě černého uhlí, výsypky po těžbě hnědého uhlí, lokality po těžbě rud, pískovny, ložiska kaolinu a cihlářských hlín, rašeliniště a slatiniště, odkaliště a úložiště vedlejších produktů energetického průmyslu.

Realizace	Mgr. Tomáš Gremlica - odpovědný řešitel (ÚEP), RNDr. Václav Cílek, CSc. - spoluřešitel projektu, Mgr. Vladimír Vrabec - spoluřešitel projektu, Doc. PaedDr. Jan Farkač, CSc., Ing. Mgr. Jan Frouz, CSc., Ing. Josef Godány, RNDr. Anna Lepšová, CSc., RNDr. Ivo Příklad, RNDr. Petr Rambousek, RNDr. Jiří Sádlo, CSc., RNDr. Jakub Straka, RNDr. Josef Starý, CSc., Mgr. Ondřej Volf, MUDr. Vít Zavadil
Partneři projektu	Geologický ústav AV ČR, v. v. i., Česká zemědělská univerzita v Praze (spolupříjemci)
Role ÚEP:	Příjemce dotace
Trvání	2007 - 2011
Financováno	Ministerstvo životního prostředí ČR - Resortní program výzkumu v působnosti MŽP na léta 2007-2013

4. UDRŽITELNÁ DOPRAVA

V této programové oblasti řešíme zklidňování dopravy v obcích a městech a dopravní plánování.

Letní škola: Doprava a změny klimatu

Týdenní Letní škola se v roce 2007 zaměřila na aktuální témata dopravy a změny klimatu. Soustředění proběhlo v září v mezinárodním centru setkávání v St. Marienthal v Euroregionu Nisa v Německu a zúčastnilo se jej celkem 43 osob – z toho 17 českých a 23 německých účastníků. Výstupem jsou kromě prezentací shrnutých na CD a výsledků práce jednotlivých pracovních skupin také trojjazyčné učební texty dopravní ekologie s kapitolami věnovanými klimatickým změnám.

Téma Letní školy bylo vybráno z několika důvodů: narůstající emise skleníkových plynů z dopravy po celém světě, významné přispívání sektoru dopravy k současným i budoucím změnám klimatu, ohrožení plnění cílů ochrany klimatu vlivem nárůstu dopravy a potřeba hledání nových řešení, která by tento nepříznivý trend zvrátila. Cílem školy bylo podívat se na problém z různých hledisek, vytvořit kontakty pro další spolupráci a přispět ke vzniku mezinárodní platformy expertů a studentů, která se zaměří na environmentální aspekty dopravy. Nové výzvy potřebují inovativní řešení, která by byla komplexní, interdisciplinární a přijatelná pro studenty a experty z různých oborů.

Realizace	Michaela Valentová (ÚEP)
Partneři projektu	Dr.-Ing. Hana Brůhová-Foltýnová (Centrum pro otázky životního prostředí UK), Prof. Dr.-Ing. Udo Becker (Katedra dopravní ekologie TU Drážďany)
Trvání	2007 - 2008
Financováno	Česko-německý fond budoucnosti, Program energetických úspor Ministerstva dopravy ČR

Urbanistická řešení v integraci s dopravním plánováním – Projekt propojení územního a dopravního plánování (WD-17-07-04)

Výzkumný projekt se soustředil na problematiku dopravy v urbanizovaném území. Současně s nepřilíš úspěšně koordinovaným a nedostatečně regulovaným plošným růstem měst a aglomerací a se změnami jejich funkčního a prostorového uspořádání rostou přepravní nároky. Zvyšuje se potřeba mobility značné části obyvatel nových obytných zón na okrajích měst a každodenní dojíždění vyžaduje překonávání stále větších vzdáleností.

Při současné špatné dopravní politice státu, regionů i obcí a související nevhodné distribuci peněz z veřejných rozpočtů nemohou být rozsáhlé městské aglomerace dostatečně obslouženy veřejnou dopravou. Stávají se závislé na automobilech, což vede k růstu silniční dopravy, potažmo vyšším výdajům na výstavbu, modernizaci a údržbu silniční infrastruktury. Současná logistika a strategie rozvoje dopravních systémů nedokážou skloubit celkové přepravní nároky s technickým stavem infrastruktury, kapacitou hromadné dopravy a s požadavky nemotorových způsobů přepravy (pěší a cyklisté).

ÚEP byl odpovědný za řešení dílčí části výzkumného projektu věnované posouzení udržitelnosti strategických rozvojových dokumentů (SIA) vybraných měst ČR - Kladna, Chrudimi, Třebíče, Litoměřic a Vsetína, v souvislosti s využíváním území, dopravou a s jejími negativními dopady na životní prostředí. Závěry obsahovaly konkrétní doporučení pro vybraná města k využití v dalším strategickém a územním plánování.

Realizace	Centrum dopravního výzkumu, v.v.i., Mgr. Tomáš Gremlica (ÚEP), Ing. Jitka Klinkerová (ÚEP), Michaela Valentová (ÚEP)
Příjemce dotace	Centrum dopravního výzkumu, v.v.i. – odpovědný řešitel
Role ÚEP:	Spolupříjemce dotace
Trvání	2007 – 2009, účast ÚEP pouze 2007
Financováno	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, program WD Výzkum pro řešení regionálních disparit

5. CESTOVNÍ RUCH

Programová oblast ÚEP pro šetrné a udržitelné formy cestovního ruchu.

Monitoring rekreačního využití a analýza jeho negativních dopadů na životní prostředí příměstských lesů v Praze - Ďáblický háj, Kamýk a Lesopark Hostivař

Hlavním cílem dvou souvisejících projektů byla analýza stavu zátěže příměstských lesů a návrh opatření k zajištění integrované ochrany životního prostředí na jejich území. Projekty zprostředkovaly data týkající se celkové turistické zátěže, struktury návštěvníků, jejich názorů a chování, informace o možných negativních dopadech ovlivňujících životní prostředí a ochranu příměstských lesů a zároveň přispěly ke zvýšení environmentálního uvědomění a osvěty návštěvníků.

Na vybraných sčítacích místech (nejfrekventovanější křižovatky v lokalitě) probíhal jedenkrát za měsíc pravidelný monitoring turistické zátěže. Ke sledování byly vybrány dny se srovnatelnými klimatickými podmínkami. Kromě toho se opakovaně uskutečnil i nárazový monitoring návštěvnosti, při kterém byly zjišťovány počty osob vstupujících a vystupujících na různých místech lesů a dotazníkové šetření mezi návštěvníky příměstských lesů.

Projekt zabývající se Kamýkem a Ďáblickým hájem byl ukončen v listopadu 2007 a závěrečná zpráva je k dispozici na MHMP. Projekt týkající se Hostivaře bude ukončen ke konci roku 2008.

Realizace	Mgr. Josef Novák (ÚEP), Mgr. Luboš Bartoš (PřF UK Praha)
Partneři projektu	RNDr. Martin Čihař, CSc. (PřF UK Praha)
Trvání	2006 – 2007, 2007 - 2008
Financováno	Magistrát hlavního města Prahy

6. PRÁVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Programová oblast je zaměřená na zvyšování právního povědomí a na právní analýzy nejen v oblasti životního prostředí.

Ústav pro ekopolitiku, o.p.s. je členem konsorcia evropských odborných organizací, které se spolu účastní projektů na bázi rámcové smlouvy s Evropskou Komisí, GŘ Životní prostředí. Předmětem této smlouvy (Framework Contract ENV.G1/FRA/2004/0081), kterou s DG ENV uzavřel Ústav pro environmentální studie (Instituut voor Milieuvraagstukken, Vrije Universiteit, Amsterdam) je zpracovávání projektů z oblasti environmentální politiky „Ekonomická analýza v kontextu environmentálních politik a udržitelného rozvoje“.

Projekt č. 23: Náklady a užitky směrnice o posuzování vlivů na ŽP (Costs and benefits of the EIA Directive)

Účelem tohoto projektu bylo analyzovat náklady a užitky procesu posuzování vlivů investičních záměrů na životní prostředí. Tímto procesem během dvaceti let platnosti směrnice prošlo statisíce záměrů v zemích EU, kterých je nyní 27. Studie vypracovaná v rámci tohoto projektu sumarizovala také závěry dosud vydaných studií a výzkumných prací na toto téma; součástí byla i rešerše provedená v ČR a SR, kterou zpracoval ÚEP.

Realizace	Ústav pro environmentální studie (Instituut voor Milieuvraagstukken, Vrije Universiteit, Amsterdam), Mgr. Alena Dodoková (ÚEP)
Trvání	2006 – 2007
Financováno	Evropská komise, GŘ životní prostředí

Posouzení transpozice směrnice č. 98/44/ES (o ochraně biotechnologických vynálezů)

Projekt, který se uskutečnil na základě rámcové smlouvy mezi Milieu, s.r.o. a Evropskou komisí, GŘ pro vnitřní trh (DG Internal Market) byl zaměřen na posouzení transpozice směrnice č. 98/44/ES ve vybraných členských státech EU (včetně České republiky). Po vypracování tzv. tabulky shody (porovnání všech ustanovení směrnice ES s jejími transpozičními ustanoveními v právu

ČR) a jejím schválení komisí, byl projekt završen národní zprávou o transpozici uvedené směrnice. Ta se zaměřila na analýzu problematických bodů z hlediska jejich závažnosti.

Realizace	Milieu, s.r.o. , Belgie, Mgr. Alena Dodoková (ÚEP)
Trvání	2006 – 2007
Financováno	Evropská komise, GŘ pro vnitřní trh

Přehled opatření členských států EU, které garantují přístup ke spravedlnosti v záležitostech životního prostředí

Inventory of EU Member States' measures on access to justice in environmental matters

Účelem projektu bylo zčásti analyzovat implementaci tzv. Aarhuské úmluvy v členských zemích EU, ÚEP zpracoval studii za Českou republiku. Aarhuská úmluva byla podepsána v roce 1998 a pro ČR je závazná od podzimu 2004. Nejobtížnějším článkem z hlediska praktického provedení je čl. 9, který upravuje přístup k soudům jakožto nezávislým a nestranným orgánům, které pře-



zkoumají zákonnost rozhodnutí. Studie je dostupná na stránkách Evropské Komise: http://ec.europa.eu/environment/aarhus/study_access.htm

Realizace	Milieu, s.r.o. , Belgie, Mgr. Alena Dodoková (ÚEP)
Trvání	2007
Financováno	Evropská komise, GŘ životní prostředí

Série letáků věnovaná právním otázkám spojeným sochranou životního prostředí pro obyvatele Prahy

ÚEP v roce 2007 zpracoval a vydal sérii informačních letáků, které obyvatele Prahy informují o právním pozadí některých oblastí životního prostředí, které se přímo dotýkají jejich života. Zároveň by jim měly pomoci řešit nepříjemné situace a usnadnit orientaci v dané problematice. Letáky sledují - z právního i praktického hlediska - témata: nakládání s odpady, hluk a práva a povinnosti majitelů domácích zvířat.

Letáky s jednoduším designem a strukturou pro dobrou orientaci uživatele byly distribuovány na městské části hl. m. Prahy a měly by být k dispozici občanům, kteří příslušný úřad navštíví. Informace obsažené v letáčkách jsou rovněž přístupné v elektronické podobě na stránkách hl. m Prahy <http://envis.praha-mesto.cz> .



Informace o práva vlastník přirozených právů vlastníků v rámci přírody
Informace o práva vlastníků v rámci přírody
 Informace o práva vlastníků v rámci přírody...
Informace o práva vlastníků v rámci přírody
 Informace o práva vlastníků v rámci přírody...
Informace o práva vlastníků v rámci přírody
 Informace o práva vlastníků v rámci přírody...
Informace o práva vlastníků v rámci přírody
 Informace o práva vlastníků v rámci přírody...

Městská část Praha 10 - Městský úřad Praha 10
 Městský úřad Praha 10, Odbor životního prostředí, Praha 10, Tel: 22 060 141, E-mail: zpr@p10.cz
Městská část Praha 2 - Městský úřad Praha 2
 Městský úřad Praha 2, Odbor životního prostředí, Praha 2, Tel: 22 296 111, E-mail: zpr@p2.cz
Městská část Praha 3 - Městský úřad Praha 3
 Městský úřad Praha 3, Odbor životního prostředí, Praha 3, Tel: 22 650 111, E-mail: zpr@p3.cz
Městská část Praha 4 - Městský úřad Praha 4
 Městský úřad Praha 4, Odbor životního prostředí, Praha 4, Tel: 22 262 111, E-mail: zpr@p4.cz
Městská část Praha 5 - Městský úřad Praha 5
 Městský úřad Praha 5, Odbor životního prostředí, Praha 5, Tel: 22 479 111, E-mail: zpr@p5.cz
Městská část Praha 6 - Městský úřad Praha 6
 Městský úřad Praha 6, Odbor životního prostředí, Praha 6, Tel: 22 322 111, E-mail: zpr@p6.cz
Městská část Praha 7 - Městský úřad Praha 7
 Městský úřad Praha 7, Odbor životního prostředí, Praha 7, Tel: 22 331 111, E-mail: zpr@p7.cz
Městská část Praha 8 - Městský úřad Praha 8
 Městský úřad Praha 8, Odbor životního prostředí, Praha 8, Tel: 22 343 111, E-mail: zpr@p8.cz
Městská část Praha 9 - Městský úřad Praha 9
 Městský úřad Praha 9, Odbor životního prostředí, Praha 9, Tel: 22 324 111, E-mail: zpr@p9.cz

ZVÍŘE ve městě
 R a d e k a
 P P P
 Pražský úřad
Ušlechtilost, ale i disciplína
 Každý majitel psa musí být informován...
Co je to pes a jak se chová
 Pes je zvíře, které je schopné...
Právní pozice psa ve městě
 Každý pes musí být...
 Každý pes musí být...
 Každý pes musí být...
Právní pozice psa ve městě
 Každý pes musí být...
 Každý pes musí být...
 Každý pes musí být...

Vzhledem k přípravě nové vyhlášky hl. m. Prahy o městské zeleni byl termín ukončení celého projektu posunutý do doby jejího vydání. Poslední dva letáky na téma městská zeleň a veřejná prostranství a kvalita ovzduší budou zpracovány na konci roku 2008.

Realizace	Mgr. Alena Dodoková (ÚEP), Mgr. Barbora Šafářová (ÚEP)
Trvání	2006 - 2007
Financováno	Magistrát hlavního města Prahy

Elektronicky dostupné výsledky projektů NNO a odborných institucí pro veřejnost

VaV (vědecké a výzkumné úkoly) jsou financovány z veřejných prostředků a zejména v oblasti životního prostředí se často jedná o informace, o jejichž výstupy má zájem veřejnost. V současné době neexistuje povinnost zveřejňovat výsledky VaV, přesto musí zpracovatel předat alespoň krátkou anotaci výsledků ke zveřejnění do centrální evidence výzkumných projektů evidovaných na www.vyzkum.cz. Ke kompletním výstupům umožňuje po písemné žádosti přístup zadavatel, kterým je pro oblast životního prostředí Ministerstvo životního prostředí.

Cílem projektu bylo připravit internetovou aplikaci – databázi – realizovaných VaV financovaných z rezortu MŽP a na základě jednání s jednotlivými zapro-





vateli zpřístupnit úplné či částečné výstupy. Databáze s odkazy je dostupná na adrese <http://otevrenaveda.ekopolitika.cz>. Zveřejňování výstupů je dobrovolné.

Součástí projektu bylo dále vytvořit internetovou aplikaci – výkladový slovník pojmů z oblasti udržitelného rozvoje. Slovník je dostupný na adrese <http://slovník.ekopolitika.cz> a obsahuje asi 400 hesel. Dostupná je také tisková verze tohoto slovníku v pdf ke stažení. Jako podklad byly použité výklady pojmů zpracované ÚEP v předchozích letech a dále výkladový slovník z oblasti udržitelné výroby a spotřeby zpracovaný firmou Enviros.

Realizace	Ing. Jitka Klinkerová (ÚEP)
Trvání	2007
Financováno	Ministerstvo životního prostředí ČR, vlastní zdroje ÚEP

PŘÍJMY Z FUNDRAISINGU V ROCE 2007

Poznámka: Přehled obsahuje prostředky vyčerpané v rámci projektů ÚEP v roce 2007 a získané v rámci fundraisingových aktivit. Přehled neobsahuje příjmy z vlastní činnosti.

Zdroj	V y č e r p a n á částka v Kč	Podíl na celkových příjmech z fundraisingu ÚEP
Evropská unie	2 865 911	45,52%
Operační program Rozvoj lidských zdrojů – grantové schéma MŽP Síť environmentálních poradenských a informačních center (23,28 % dotace je financováno ze státního rozpočtu ČR)	2 406 857	38,23%
JPD 3	459 054	7,29%
Stát, kraje, samosprávy	2 898 305	46,03%
Česká republika - Ministerstvo životního prostředí - dotace na vědu a výzkum	1 442 000	22,90%
Česká republika - Ministerstvo pro místní rozvoj - dotace na vědu a výzkum	994 000	15,79%
Hlavní město Praha	260 305	4,13%
"Česká republika - Ministerstvo životního prostředí, dotace občanským sdružením a obecně prospěšným společnostem"	176 400	2,80%
Česká republika - Ministerstvo dopravy	25 600	0,41%
Zahraniční zdroje (kromě nadací a EU)	482 329	7,66%
NROS - Blokový grant pro NNO FM EHP/Norska	365 071	5,80%
The Royal Netherlands Embassy – program MATRA/KAP	117 258	1,86%
Nadace	50 000	0,79%
Česko-německý fond budoucnosti	50 000	0,79%
Celkem příjmy z fundraisingu	6 296 545	100,00%

Všem, kteří nás podpořili, děkujeme!

LIDÉ V ÚEP

Zaměstnanci

Mgr. Tomáš Gremlica - ředitel

Mgr. Alena Dodoková

Ing. Jitka Klinkerová

PhDr. Leona Kupčíková

Mgr. Josef Novák

Mgr. Martina Přibyllová

Mgr. Barbora Šafářová

Renáta Štípková

Michaela Valentová

Správní rada

Ing. Vladislav Bízek, CSc.

JUDr. Bohuslav Pavlík

Ing. Josef Zbořil - předseda Správní rady ÚEP

Dozorčí rada

Ing. Michael Barchánek - předseda Dozorčí rady ÚEP

Ing. Bohuslav Brix

Ing. Petr Fric, LL.M.



ROZVAHA (BILANCE)

k 31.12.2006 (v tisících Kč)

AKTIVA			Číslo řádku	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslednímu dni účetního období
A.	Dlouhodobý majetek ř. 09 + 20 + 28 - 40		1	0	0
I. Dlouhodobý nehmotný ma- jetek	Software	(013)	3	216	0
Součet ř. 2 až 8			9	216	0
I. Dlouhodobý hmotný majetek	Samostatné movité věci a soubory movi- tých věcí	(022)	13	932	0
Součet ř. 10 až 19			20	932	0
IV. Oprávky k dlouho- doběmu majetku	Oprávký k softwaru	(073)	30	216	0
	Oprávký k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí	(082)	35	932	0
Součet ř. 29 až 39			40	1148	0
B.	Krátkodobý majetek ř. 51 +71 + 80+ 84		41	2645	3374
I. Zásoby	Poskytnuté zálohy na zásoby	(314)	50	14	0
Součet ř. 42 až 50			51	14	0
II. Pohledávky	Odběratelé	(311)	52	513	79
	Poskytnuté provozní zálohy	(314 ř.50)	55	0	14
	Daň z příjmů	(341)	59	11	0
	Daň z přidané hodnoty	(343)	61	15	0
Součet ř. 52 až 69 minus 70			71	539	93
III.	Pokladna	(211)	72	101	2
Krátkodobý finanční majetek	Bankovní účty	(221)	74	1 956	2 858
	Peníze na cestě	(+/- 261)	79	20	20
	Součet ř. 72 až 79			80	2 077
IV. Jiná aktiva celkem	Náklady příštích období	(381)	81	15	401
Součet ř. 81 až 83			84	15	401
ÚHRN AKTIV		ř. 1+41	85	2 645	3 374
Kontrolní číslo		ř. 1 - 85	997	15 172	13 496

PASIVA

			Číslo řádku	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslednímu dni účetního období
A.	Vlastní zdroje č.87 + 91		84	846	548
1. Jmění	Vlastní jmění	(901)	85	20	20
Součet ř. 85 až 87			88	20	20
2.	Účet výsledku hospodáření	(+/-963)	89	X	- 298
Výsledek hospodáření	Výsledek hospodáření ve schvalovacím řízení	(+/-931)	90	0	X
	Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta min. let	(+/-932)	91	877	826
Součet ř. 89 až 91			92	826	528
B.	Cizí zdroje ř.94 + 102 + 126 + 130		93	1 799	2 826
3. Krátkodobé závazky	Dodavatelé	(321)	103	114	952
	Přijaté zálohy	(324)	105	100	0
	Zaměstnanci	(331)	107	93	383
	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdr.pojištění	(336)	109	41	118
	Ostatní přímé daně	(342)	111	26	124
	Daň z přidané hodnoty	(343)	112	0	- 38
Součet ř.103 až 125			126	374	1 539
5. Jiná pasiva	Výnosy příštích období	(384)	128	1 425	1 287
Součet ř. 127 až 129			130	1 425	1 287
ÚHRN PASIV		ř.84 + 93	131	2 645	3 374
Kontrolní číslo (ř.84 až 131)			998	10 631	13 496

Výkaz zisku a ztráty

k 31.12.2007

Č í s l o ú č t u	Název ukazatele	Č í s l o ř á d k u	Činnosti		
			hlavní	hospodářská	celkem
			5	6	8
A. NÁKLADY					
I. Spotřebované nákupy celkem			394	0	394
501	Spotřeba materiálu	1	381	0	381
502	Spotřeba energie	2	10	0	10
503	Spotřeba ostatních neskladovatelných do- dávек	3	3	0	3
II. Služby celkem			4 585	0	4 585
511	Opravy a udržování	5	6	0	6
512	Cestovné	6	187	0	187
513	Náklady na reprezentaci	7	50	0	50
518	Ostatní služby	8	4 342	0	4 342
III. Osobní náklady celkem			2 761	0	2 761
521	Mzdové náklady	9	2 171	0	2 171
524	Zákonné sociální pojištění	10	433	0	433
525	Ostatní sociální pojištění	11	157	0	157
V. Ostatní náklady celkem			50	0	50
545	Kursově ztráty	21	7	0	7
549	Jiné ostatní náklady	24	43	0	43
VII. Poskytnuté příspěvky celkem			14	0	14
582	Poskytnuté členské příspěvky	32	14	0	14
Účtová třída 5 celkem (řádek 1 až 33)			7 804	0	7 804

B. VÝNOSY					
I. Tržby za vlastní výkony a za zboží celkem			923	0	923
601	Tržby za vlastní výrobky	1	1	0	1
602	Tržby z prodeje služeb	2	922	0	922
IV. Ostatní výnosy celkem			28	0	28
644	Úroky	15	11	0	11
645	Kursově zisky	16	5	0	5
649	Jiné ostatní výnosy	18	12	0	12
VI. Přijaté příspěvky celkem			50	0	50
682	Přijaté příspěvky (dary)	27	50	0	50
VII. Provozní dotace celkem			6 505	0	6 505
691	Provozní dotace	29	6 505	0	6 505
Účtová třída 6 celkem (řádek 1 až 29)			7 506	0	7 506
C. VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ PŘED ZDANĚNÍM			-298	0	-298
D. VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ PO ZDANĚNÍ			-298		-298

Zpráva nezávislého auditora o auditu roční účetní závěrky k 31.12.2007

Ověřili jsme přiloženou účetní závěrku společnosti **Ústav pro ekopolitiku, o.p.s.** se sídlem **Praha 2, Kateřinská 26, IČ 256 90 183**, tj. rozvahu k 31.12.2007, výkaz zisku a ztráty za období od 1.1.2007 do 31.12.2007 a přílohu této účetní závěrky, včetně popisu použitých významných účetních metod. Údaje o společnosti Ústav pro ekopolitiku, o.p.s. jsou uvedeny v příloze této účetní závěrky.

Odpovědnost statutárního orgánu účetní jednotky za účetní závěrku

Za sestavení a věrné zobrazení účetní závěrky v souladu s českými účetními předpisy odpovídá statutární orgán společnosti Ústav pro ekopolitiku, o.p.s. Součástí této odpovědnosti je navrhnout, zavést a zajistit vnitřní kontroly nad sestavováním a věrným zobrazením účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou, zvolit a uplatňovat vhodné účetní metody a provádět dané situaci přiměřené účetní odhady.

Odpovědnost auditora

Naší úlohou je vydat na základě provedeného auditu výrok k této účetní závěrce. Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech a Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. V souladu s těmito předpisy jsme povinni dodržovat etické normy a naplánovat a provést audit tak, abychom získali přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné nesprávnosti.

Audit zahrnuje provedení auditorských postupů, jejichž cílem je získat důkazní informace o částkách a skutečnostech uvedených v účetní závěrce. Výběr auditorských postupů závisí na úsudku auditora, včetně posouzení rizik, že účetní závěrka obsahuje významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou. Při posuzování těchto rizik auditor přihlédne k vnitřním kontrolám, které jsou relevantní pro sestavení a věrné zobrazení účetní závěrky. Cílem posouzení vnitřních kontrol je navrhnout vhodné auditorské postupy, nikoli vyjádřit se k účinnosti vnitřních kontrol. Audit též zahrnuje posouzení vhodnosti použitých účetních metod, přiměřenosti účetních odhadů provedených vedením i posouzení celkové prezentace účetní závěrky. Domníváme se, že získané důkazní informace tvoří dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Výrok auditora

Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv, pasiv a finanční situace společnosti Ústav pro ekopolitiku, o.p.s. k 31.12.2007 a nákladů, výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok 2007 v souladu s českými účetními předpisy.

V Praze dne 27.června 2008



Ing. Rostislav Otřisal, CSc.
auditor
osvědčení KA ČR číslo 1301
odpovědný za vypracování zprávy



CE Auditoři a znalci Praha spol. s r.o.
Praha 4, Bělehradská 17
osvědčení KA ČR číslo 157
Ing. Rostislav Otřisal, CSc.
auditor a jednatel společnosti



Ústav pro ekopolitiku, o.p.s.

Kateřinská 26, 120 00 Praha 2

Tel/Fax (+420) 224 826 593

<http://ekopolitika.cz>

iep@ekopolitika.cz